

Deveti Forum za javnu upravu

Uprava u digitalno doba: otvoreni podaci

UDK: 35.07(047)

U srijedu 4. ožujka 2015. u hotelu Dubrovnik održan je deveti Forum za javnu upravu u organizaciji Zaklade Friedrich Ebert i Instituta za javnu upravu. Tema Forum, koji je okupio tridesetak sudionika, bila je *Uprava u digitalno doba: otvoreni podaci*. U prvome su dijelu održana dva izlaganja. Prvo izlaganje održali su prof. dr. sc. Mladen Varga s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Tomislav Vračić, načelnik Sektora za infrastrukturu Ministarstva uprave. Drugo je izlaganje održao prof. dr. sc. Neven Vrčec s Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava koju je moderirala Sandra Pernar iz Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Prof. dr. sc. Mladen Varga objasnio je važnost otvorenih podataka iz perspektive korisnika, pri čemu je važno osiguranje pristupa svim oblicima korisnih podataka, njihova dostupnost na jednom mjestu, mogućnost jednostavnog pristupanja podacima, međusobna povezanost podataka te njihovo besplatno ili gotovo besplatno preuzimanje. Također je važno dovoljno jasno objašnjenje na što se određeni podaci odnose, zašto su i kako prikupljeni, koji je kontekst njihova prikupljanja, za što se mogu upotrebljavati, i sl. Razlozi za otvaranje podataka od tijela javne vlasti s jedne strane su politički i pravni – osnaživanje građana za korištenje svojim demokratskim pravima i uključivanje u procese donošenja odluka, nastojanje za povećanjem odgovornosti javne uprave prema javnosti te bolje provođenje zakona, a s druge strane u njihovu velikom gospodarsko-poduzetničkom potencijalu. Naime, različite baze podataka, statističke informacije, financijski, prostorno-geografski podaci i mnoge druge vrste podataka i informacija mogu se iskoristiti pri stvaranju novih gospodarskih proizvoda i financijskih usluga, pri provođenju znanstvenih istraživanja, razvoju različitih vrsta aplikacija, itd. Tomislav Vračić objasnio je koncept Portala

otvorenih podataka Republike Hrvatske, na kojem radi Ministarstvo uprave u suradnji s Digitalnim informacijsko-dokumentacijskim uredom, koji bi uskoro trebao biti u funkciji. Portal otvorenih podataka predstavljat će, s jedne strane, jedinstveno mjesto putem kojega će građani moći pronaći podatke koji ih zanimaju ili su im potrebni, uz mogućnost da putem posebnog obrasca podnesu zahtjev za dobivanje podataka koji nisu dostupni na portalu, nakon čega će se utvrditi postoje li ti podaci i mogu li se dati na uvid građanima. S druge strane, portal će služiti kao katalog koji će sadržavati veze prema izvorima informacija, tj. drugim tijelima javne vlasti u čijem su djelokrugu određene vrste podataka. Prof. dr. sc. Neven Vrček objasnio je tehnički vid otvorenih podataka (ispunjavanje standarda u pogledu formata u kojima se objavljuju odnosno računalno čitljivih formata, dostupnosti preko weba, korištenje URI identifikacija i međusobne povezanosti podataka) te životni ciklus otvorenih podataka koji uključuje njihovo prikupljanje, obradu i isporuku.

Nakon uvodnih izlaganja, rasprava je započela s razgovorom o interesu privatnog sektora za korištenjem otvorenim podacima. U raspravi su se otvorila neka dodatna pitanja, poput povezivanja podataka i umrežavanja infrastrukture između upravnih organizacija, troškova i naplate cijene za davanje podataka, licenciranja, otvorenih lokalnih podataka, i dr. Kao važne preporuke proizašle iz rasprave Foruma mogu se izdvojiti važnost političke podrške i suradnje između tijela uključenih u provođenje politike otvorenih podataka, potreba za političkom neutralnošću web portala koji neće odražavati politiku konkretne vlade niti odnose među pojedinim tijelima te važnost informiranja i edukacije građana o vrijednostima i mogućnostima korištenja otvorenim podacima.

*Petra Đurman**

* Petra Đurman, asistentica na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: pdjurman@pravo.hr)